

Н. К. Приходько

ВІДЕОМИСТЕЦТВО ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ГЕОКУЛЬТУРНОГО ПОЗИЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСТВА (АКСІОЛОГІЧНО-НОРМАТИВНИЙ АНАЛІЗ)

Статтю присвячено аналізу українського відеомистецтва періоду незалежності та визначено його ключові напрями та стилі; зроблено ціннісно-нормативний контент по ключових стилістичних когортах відеомистецтва в аспекті презентації культурної макроідентичності України; описано та структуровано ключові тематично-сюжетні інтенції окремих напрямків, стилів в сфері відеомистецтва в аспекті трансляції культурних кодів українського суспільства; побудовано культурно-історичну, аксіологічно-нормативну модель відеомистецтва України періоду незалежності як специфічної аксіосфери та інструменту трансляції культурної ідентичності та культурних кодів.

Ключові слова: аудіовізуальне мистецтво, мас-медіа, культурний код, аудіо-візуальні репрезентації, аксіосфера.

DOI 10.34079/2226-2830-2024-14-27-57-66

Постановка проблеми. Культурологічний аспект актуальності дослідження впливає із ролі українського відеомистецтва як технології геокультурного позиціонування українства, що є необхідним для розкриття українського світогляду, спрямованості, ціннісних ієрархій, національного характеру, сценаріїв та патернів соціально-історичної дії. Тут йдеться, насамперед, не просто про історіогенез українського відеомистецтва в період незалежності в його самовираженні через окремих митців, а про його структурацію як складову аксіосфери та етноконститутивних духовних практик: релігії, філософії, ідеології, соціальної моралі. Адже всі зазначені аксіосфери через відеомистецтво отримують своєрідний паноптичний монітор, який через призму десятків і сотень образів дозволяє спроекувати на екран і мовчазно артикулювати релігійні пророцтва, філософські ідеї, ідеологічні проекти соціального будівництва та моральні настанови, принципи, норми національної культури. Проблемаю дослідження є протиріччя між потребою культурологічної рефлексії відеомистецтва періоду незалежності України як самостійної складової аксіосфери та інструмента трансляції культурної макроідентичності та культурних кодів України в її відносинах із культурою інших суспільств, та дефіцитом відповідних досліджень, які давали б можливість зреалізувати аналітико-компаративістичні можливості структуралістського аналізу відеомистецьких композицій.

Мета статті полягає в дослідженні ролі українського відеомистецтва як технології геокультурного позиціонування українства. Основний культурологічний аспект актуальності дослідження полягає в тому, що відеомистецтво не лише відображає культурні аспекти та цінності українського суспільства, але й має потенціал впливати на формування українського світогляду, ціннісних ієрархій, національного характеру та соціально-історичних патернів дії. Стаття спрямована на аналіз структури відеомистецтва як складової аксіосфери та етноконститутивних духовних практик,

таких як релігія, філософія, ідеологія та соціальна мораль. Автор статті намагається проаналізувати, як відеомистецтво впливає на ці культурні сфери, структуруючи їх через візуальні образи артикулюючи релігійні, філософські, ідеологічні та моральні аспекти національної культури. Отже, стаття пропонує аналіз відеомистецтва як не лише культурної форми вираження, але й важливого механізму для формування та поширення культурних цінностей, ідентичності та світогляду в українському суспільстві.

Виклад основного матеріалу. Аудіовізуальне мистецтво, або відеомистецтво, є одним із найважливіших та найвиразніших видів мистецтва сучасності. Воно об'єднує в собі звук та зображення, створюючи могутній інструмент виразності та комунікації. Від кіно та телебачення до відеоарту, анімації та аудіовізуальних інсталяцій, відеомистецтво переплітається з усіма аспектами нашого життя, збагачуючи його різноманітністю та глибиною. Цей вид мистецтва має широке спектру застосувань, починаючи від розваг та розважальних програм до освітніх та наукових проєктів, стає не лише засобом розваги, але й могутнім інструментом для вираження творчих концепцій та ідей, проведення досліджень та сприяння діалогу в суспільстві. Однак його значення й вплив сягають глибше, адже відеомистецтво є нерозривно пов'язаним з культурним кодом кожної нації. Через використання місцевих традицій, звичаїв, мови та історії в контенті, воно стає важливим засобом передачі та збереження культурної спадщини. Відеомистецтво стає дзеркалом суспільства, відображаючи його цінності, ідеали та ідентичність. Таким чином, воно не лише розважає та навчає, але й сприяє формуванню та зміцненню культурного обличчя нації.

Методологічною базою дослідження є комплекс культурологічних, мистецтвознавчих, соціологічних теорій, які надають підґрунтя для аналізу відеомистецтва як механізму формування культурних цінностей. Зокрема, автор статті опирався на культурологічний структуралізм М. Фуко (Фуко, 2003), Д. Карбо (Carbaugh, 2007), Ц. Чен (Chen, Gotti and Kang, 2018), П. Коблі (Cobley, 2016), Д. Койл (Coyle, 2018), Де Менте Б. (De Mente, 2014). В статті цей підхід застосовуватиметься для аналізу творів відеомистецтва за допомогою методології структурного аналізу, яка вже успішно застосовувалася в лінгвістиці та літературознавстві. Відеомистецтво розглядається як аксіосфера культури та сукупність знакових систем, в якій існують універсальні інваріантні структури, що визначають реакцію людини на соціокультурні впливи. В дослідженні розглядається культурна динаміка відеомистецтва як результат постійної верифікації уявлень про світ у аудиторії споживачів даного контенту. Проблему впливу відеомистецтва на суспільство, культурні процеси, динаміку соціокультурного середовища порушував у своїх роботах Ф. де Сосюр (Сосюр, 1998), який аналізував тексти через наявність культурних кодів, що становлять «тканину» культурного тексту і складаються з систем знаків та символів, які людина постійно розшифровує. Кассієр (Cassirer, 1929; 1944) визначав культуру як здатність створювати власний світ, використовуючи символи та знаки, які мають універсальну адаптивність та можуть змінюватися. Ці символи та знаки не лише передають інформацію, але й відображають і зберігають соціальні, національні та культурні цінності. Кожен комунікативний акт, будь то словесний чи візуальний, пронизаний цими кодами і залежить від них, що робить культурний код основою для розуміння світу. С. Гнатюк (Гнатюк, 2010, с.153), К. Кислюк (Кислюк, 2021), О. Кравченко (Кравченко, 2010), Т. Кузнецова (Кузнецова, 2008) та ін. українські культурологи та дослідники мистецтва пишуть про вплив відеомистецтва на суспільство та культуру оперуючи поняттям «культурний код». На їх думку, культурний код - це набір стандартизованих або нормативних уявлень, очікувань та практик переданих через відеомистецтво, які є характерними для представників певної культури або

субкультури. Це спосіб, за яким конкретна культура організовує, класифікує, структурує та оцінює світ, що оточує членів певної національної або лінгвокультурної спільноти; це своєрідна «сітка», яку культура «накидає» на дійсність навколо.

Виходячи із загальних тенденцій та важливості аналізу культурних чинників характерних для розвитку України, задаючись питанням, які аспекти можуть бути пов'язані з культурним кодом нації, митці в різних галузях роблять спроби його розв'язання. 7 лютого на медіасервісі MEGOGO відбулася ексклюзивна прем'єра документального фільму-дослідження під назвою «Культурний код України: Схід» режисера Олександра Козаченка. Ця стрічка є спробою розшифрувати український культурний код, виявити його сенси та емоції, розглянути культурні особливості, що передаються від покоління до покоління, а також з'ясувати, хто є його носіями, зберігачами та наступниками. Фільм фокусується на східній частині України, а його сюжет будується виключно на інтерв'ю з представниками різних професій та спеціальностей, які присвятили своє життя розвитку культури. Ці герої, незалежно від місця проживання, вважаються творцями та зберігачами східного українського культурного коду. Фільм ставить за мету вивчити вплив культурного середовища на формування особистості та світогляду, а також розкрити історію та сучасний стан культури в індустріальному регіоні. Даний культурний продукт спрямований на збереження знань про видатних особистостей для майбутніх поколінь та відображає унікальний альманах носіїв української культури.

Але, будь який твір аудіовізуального мистецтва є носієм культурних кодів, навіть проте, що є різними за характеристиками та культурним призначенням. Відеомистецтво, як будь-який інший вид мистецтва, може приймати різні стилі та напрямки, ось деякі з них: *документальне* - стиль спрямований на створення відео, що демонструють реальність та фіксують реальні події. Він може бути використаний для розповіді про історію, культуру, соціальні питання та багато іншого. *Художнє* - акцентується на естетиці та виразній мові відео. Він може використовувати різноманітні техніки та ефекти для створення вражаючих візуальних образів та емоційної імпактності. *Анімація* - стиль відеомистецтва, що використовує різноманітні техніки анімації для створення віртуальних образів та світів. *Експериментальне* - спрямований на дослідження новаторських технік та концепцій у відеомистецтві. Він часто використовується для вираження індивідуальних творчих ідей та концепцій та може мати великий експериментальний характер. Попри те, що кожен з стилів має свої унікальні особливості та культурне призначення, можуть використовуватися для вираження різних аспектів культури, від індивідуального вираження та дослідження до розповіді про історію, традиції та цінності суспільства - всі вони містять в собі культурні коди.

Ось кілька критеріїв, за якими можна це позначити:

1. Теми та сюжети: фільми, відеоінсталяції та інші форми аудіовізуального мистецтва можуть бути засновані на історичних подіях, народних легендах або традиційних ритуалах, що відображають унікальні аспекти культури нації.

2. Мова та діалекти: використання місцевих мов та діалектів у діалозі, музиці чи звуковому дизайні може закріпити твір у певному культурному середовищі.

3. Локації та краєвиди: вибір місць і пейзажів може відображати унікальні архітектурні стилі, ландшафти та географічні особливості країни.

4. Музикальний супровід та саундтрек: використання традиційної музики, інструментів або звукових ефектів може покращити атмосферу твору та закріпити його в культурному контексті.

5. Символи та образи: візуальні образи, символи та алюзії можуть бути взяті з культурної іконографії та використані для передачі значень та ідентифікації з певною нацією.

6. Етнічне різноманіття: відображення різноманіття культурних груп у нації через різних персонажів, сюжети та перспективи також може відображати її культурний код. Використання цих елементів в аудіовізуальному мистецтві стає не лише джерелом розваг, а й інструментом збереження, популяризації та розуміння культурної спадщини нації.

Репрезентації культурного коду української нації у медійному середовищі є багатовекторними, направленими як всередину так і назовні. Прикладом імпортування культурних кодів в медіа просторі є європейський пісенний фестиваль «Євробачення», коли кожна культура, включаючи й українську, володіючи складною системою кодів розглядається як відкрита, універсальна та цілісна. Ця система дозволяє моделювати картину світу, яка постійно розвивається і розширює межі культурного розуміння. Отже, код можна вважати ключем до розуміння глибинних культурних явищ, стереотипів поведінки та цінностей, що формуються в етнокультурному середовищі (Кузнєцова, 2008).

Проаналізуємо виступ гурту «Kalush Orchestra» на конкурсі «Євробачення» у 2022 році. Музична інтерпретація «Kalush Orchestra» привнесла унікальний мікс української народної музики, сучасного року та фольклорних елементів у своїй виставі. Використання народних інструментів таких як бандура, баян, скрипка та барабани у виступі мало кілька важливих аспектів і відіграло значну роль у створенні унікального звучання та враження від виступу, створило відчуття аутентичності та унікального національного колориту. Це дозволило передати дух української народної музики та культури. Техніка використання народних інструментів у сучасних музичних аранжуваннях з одного боку продемонструвала інноваційний підхід до традиційної музики, а з іншого, дозволила поєднати спадщину минулого з сучасними музичними тенденціями. Такий процес поєднання сприяє збереженню та популяризації традиційного українського музичного наслідку, а це є важливим для збереження культурної спадщини та її передачі наступним поколінням. Музика була динамічною та енергійною, елементи народного фольклору додавали унікальний колорит, народні інструменти створювали емоційну силу та виразність звучання. Відмінна візуальна стилістика з залученням новітніх технологій додавали шарму та ефектності їхньому виступу. Популяризація української культури на «Євробаченні» дозволила представити українську музичну культуру та народні традиції мільйонам глядачів з усього світу. Виступ гурту з унікальною композицією привернули увагу до багатшарової культурної спадщини України та сприяли створенню позитивного уявлення про країну підкреслив креативність, талант та відкритість української культури. Представлений культурний продукт - пісня «Стефанія Мамо», як частина духовної культури, стала важливим засобом створення культурних кодів, що надали українській спільноті сенс і автентичність у світовій історії. Після отримання незалежності Україна активно використовує відеомистецтво для вираження своєї культурної ідентичності. Це стало важливою складовою формування культурного обличчя країни, що не лише претендує на автентичність, а й активно розширює свої культурні межі через специфічні сенси, вбудовані в відеомистецтво.

На прикладі такої репрезентації українства ми спостерігаємо за культурною динамікою відеомистецтва, як результату постійної верифікації уявлень про світ у аудиторії споживачів даного контенту, який відображає процес взаємодії між створювачами (митцями) та її споживачами (аудиторією). Розглянемо цей процес більш детально: митці відеомистецтва втілюють свої ідеї, переконання, уявлення та світогляд

у відеоформаті і використовують різні виразні засоби, стилі та техніки, щоб передати свої ідеї та почуття. Створений відеоконтент потрапляє до аудиторії через різні медіа-платформи, телевізійні канали, інтернет тощо. Аудиторія споживає цей контент, сприймаючи його через призму своїх власних досвідів, цінностей та уявлень про світ. Глядач реагує на відеоконтент різними способами: вони можуть виражати свої враження, думки та емоції через коментарі, обговорення в соціальних мережах, створення власного відео контенту відповідно до отриманих вражень. Цей процес полягає у тому, що відеоконтент допомагає аудиторії переосмислити свої уявлення про світ українців, сприйняття різних аспектів їх життя і культури. Отже, культурна динаміка відеомистецтва відображає взаємодію між митцями та аудиторією, яка постійно перевіряє, переосмислює та змінює свої уявлення про світ через сприйняття відеоконтенту.

Культурна динаміка відеомистецтва відображає процес змін та розвитку в цінностях, ідеях, техніках та виразних засобах, що спостерігаються в цьому виді мистецтва протягом часу. Цей процес є невід'ємною частиною загального культурного розвитку та соціокультурних трансформацій. Зміни в суспільних цінностях, уявленнях про красу, етику та ідеологію відбиваються в творчому виразі митців та в реакції аудиторії на відеоарт. Відеомистецтво може репрезентувати, адаптувати та переосмислювати культурну спадщину, відтворюючи традиції та міфи через сучасні візуальні форми. Вплив глобалізації призводить до культурного обміну та взаємопроникнення і це відображається в міжнародних культурних трендів у відеомистецтві. Відеомистецтво, таким чином, відзеркалює різноманітні аспекти культурного життя та суспільних трансформацій у візуальній формі.

Культурний код виступає як основа для розуміння світу та є необхідною складовою культурного процесу в Україні. Він дозволяє аналізувати культурний розвиток у відношенні до традицій та новацій. В якості коду можуть використовуватися різноманітні явища та події, які мають символічне значення, такі як об'єкти матеріальної та духовної культури, реалії навколишнього світу, культурні практики, норми поведінки та інші. Наприклад, фільми чи серіали можуть охоплювати періоди національної боротьби за незалежність, культурні обряди чи міфологічні персонажі. Мова та діалекти, що використовуються в аудіовізуальних творах відображають культурну та мовну ідентичність нації. Саундтрек та саунд-дизайн, які включають елементи української народної музики, інструменти чи мелодії підкреслюють місцеву культурну спадщину. Кінострічки, в яких зображуються українські локації, архітектура чи природні ландшафти, відображають унікальні аспекти української культури та навколишнього середовища. Аудіовізуальні твори можуть включати символи та образи, які традиційно асоціюються з українською культурою, наприклад, символ сонця - «Коло», жовто-блакитний колір – символ держави, традиційні вишиванки чи писанки символізують національну приналежність та традиції. Це лише деякі з можливих аспектів, які можуть бути пов'язані з культурним кодом України в аудіовізуальному мистецтві.

У процесі аналізу історіогенезу українського відеомистецтва в період незалежності було виявлено, що відеомистецтво стало значущим культурним явищем, що впливає на формування культурної макроідентичності України через презентацію ціннісно-нормативного контенту. Формуються різні стилістичні когорти відеомистецтва (групи митців або творчі колективи), які спільно використовують певні стилістичні прийоми, техніки та мовні засоби у своїх відеоінсталяціях, фільмах, анімації, відеоарті, телепрограмах тощо. Зформовані на основі спільних естетичних уподобань, художніх концепцій або тематичних орієнтацій вони не лише відтворюють культурні коди, але й активно сприяють їхній трансляції українському суспільству.

Наприклад, одна когорта митців спеціалізується на експериментальному відеоарті з використанням абстрактних форм і кольорів, інша - на створенні соціально-ангажованих документальних фільмів, а ще інша - на розваги та комедійні програми. Маючи свої власні цінності, ідеали та культурні підходи, що відображаються у їхньому відеомистецтві вони відтворюють та транслюють загальні культурні коди української нації.

Опис та структурування ключових напрямків та стилів відеомистецтва дало змогу виявити, як митці сприймають, переосмислюють та відтворюють культурні коди українського суспільства через візуальні образи та концепції. Створення компаративно-аналітичних та культурно-історичних моделей відеомистецтва в Україні в період незалежності як специфічної аксіосфери та інструменту трансляції культурної ідентичності та культурних кодів, дозволяють аналізувати та розуміти, як саме відеомистецтво відображає та перетворює культурні коди в українському суспільстві через візуальні та історичні контексти. Ці моделі враховують культурно-історичний контекст, ціннісно-нормативні аспекти та феноменологічні особливості відеомистецтва, що дозволяє краще розуміти його роль у формуванні та відтворенні культурного образу України.

За допомогою *аксіологічно-нормативної моделі* ми можемо проаналізувати відеомистецтво через призму культурних цінностей та норм, які воно втілює або відображає. У цій моделі акцент робиться на таких аспектах, як: вираження цінностей через відеоформат, вплив на глядача та суспільство, підтримка та зміна культурних норм, рефлексія суспільства. Трансляція цінностей через відеоформат відбувається засобом вираження та підтримки певних культурних цінностей, таких як свобода, справедливість, любов, дружба тощо. Фільми, мультфільми, короткометражки та інші відеоформати можуть передавати та втілювати ці цінності через сюжет, персонажів, діалоги та емоційну палітру. Одночасно відбувається значний вплив на глядача та на суспільство в цілому, формуючи їхні погляди, переконання та поведінку. Відео може викликати емоційну реакцію, спонукати до роздумів або навіть мобілізувати до дій. Через свою силу впливу відеомистецтво може підтримувати чи навіть змінювати культурні норми. Відеоролики, фільми та серіали можуть втілювати новаторські ідеї або викликати дискусії навколо існуючих культурних норм. Відеомистецтво часто відображає реальні проблеми та теми, що стосуються сучасного суспільства. Шляхом відображення та обговорення цих тем відео може сприяти рефлексії суспільства над своїми цінностями, нормами та пріоритетами. У цілому, аксіологічно-нормативна модель відеомистецтва допомагає розуміти роль та значення відеоформату у формуванні та вираженні культурних цінностей та норм у сучасному суспільстві.

Культурно-історична модель відеомистецтва є підходом до аналізу відеомистецтва через призму культурної та історичної контекстуалізації, що допомагає дослідити, як культурні та історичні фактори впливають на формування та розвиток відеоформатів, тематики, стилів та естетики. Ключовими, на наш погляд, є декілька аспектів: культурні впливи, історичний контекст, трансформація культурних образів та національна специфіка. Культурні та історичні контексти впливають на те, які теми, мотиви та символи використовуються в відеомистецтві. Наприклад, відеоролики та фільми, створені в період сталого розвитку в Україні і період початку україно-російської війни, відображають різні культурні цінності, традиції та ідеології («дружній російський народ» і «московити, орки»). Історичний контекст історичні події та процеси також впливають на розвиток відеомистецтва. Наприклад, технологічні нововведення, політичні зміни або соціокультурні трансформації можуть відображатися в тематиці, стилістиці та жанрових особливостях відеоробіт. Відеомистецтво може відтворювати, переосмислювати або трансформувати культурні

образи та міфи. Це може бути важливим способом відображення та реінтерпретації культурних цінностей та традицій. І нарешті, відеомистецтво може відображати культурну ідентичність та національну специфіку країни та культурних спільнот. Відображення традицій, мови, історії та менталітету стає важливим для формування культурної самосвідомості та сприяє збереженню культурної спадщини. Такий аналіз уможливорює процес відстеження еволюції відеоформатів та їх впливу на культурні процеси, а також розуміти значення відеомистецтва як чинника формування культурної ідентичності та спільної пам'яті.

Саме такий підхід дозволяє зрозуміти значення та вплив відеомистецтва на культурні процеси та спільноти, аналізувати відеофільми та інші відеоформати як важливу складову культурного дискурсу, що відображає індивідуальні та колективні переживання, цінності, ідеали та норми суспільства в певний історичний момент. Крім того, такий аналіз сприяє розумінню та апresiasi (цінності, значущості, якості та впливу на сприйняття та емоційну реакцію глядачів або аудиторії) різноманітності культурних виразних засобів у відеомистецтві та їх взаємозв'язку зі змінами в культурному контексті.

І на останок, про засоби масової інформації, які відіграють важливу роль у поширенні культурних цінностей, втілюючи через відеоконтент національну та культурну ідентичність, а також привертаючи увагу до багатої спадщини та традицій українського народу. Відеопродукція, яка транслюється засобами мас-медіа, має значний вплив на формування побутової культури, оскільки вона використовується для передачі культурних цінностей, що дозволяє глядачу порівнювати свою поведінку зі сучасними соціальними нормами. Насьогодні, українська спільнота зіштовхнулася з багатьма кризовими проблемами у сферах історії, економіки, політики, демографії та етики. Ці проблеми супроводжуються девальвацією ідеалів та систем цінностей, а також руйнуванням традиційних уявлень і світоглядних принципів. Засоби масової інформації є важливим каналом комунікації, який допомагає артикулювати цінності для аудиторії, сприяючи розвитку свідомого та освіченого суспільства. Шляхом висвітлення різноманітних подій, ідей, думок та поглядів, ЗМІ впливають на формування громадської думки та сприяють розширенню розуміння соціальних, політичних, культурних і економічних питань. Однак у ситуаціях, коли потрібно вирішувати, що є «добром або злом», кожна людина має виступати як інтерпретатор культури і самостійно приймати рішення.

Висновок. Відеомистецтво є ключовим механізмом формування культурного коду нації та його подальшого розвитку. Цей вид мистецтва поєднує в собі звук і зображення, використовуючи їх разом для передачі ідей, емоцій та повідомлень. Відеомистецтво вже стало неодмінною складовою сучасної культури, впливаючи на формування цінностей, світогляду та ідентичності суспільства. Проблема впливу відеомистецтва на суспільство, культурні процеси та соціокультурне середовище активно вивчають вчені, що підтверджує важливість культурного коду як системи знаків та символів, які відображають інформацію та відображають соціальні, національні та культурні цінності. Шляхом використання місцевих традицій, звичаїв, мови та історії, відеомистецтво активно відтворює культурний код нації та сприяє формуванню культурних цінностей і ідентичності суспільства. Воно виступає важливим інструментом трансляції і реінкарнації культурного коду нації через аксіосферу культурних цінностей, що є важливим фактором у становленні сучасної національної та культурної ідентичності.

Перспективи подальшого вивчення. Вивчення культурного коду, представленого в відеомистецтві, має значний потенціал для розвитку культурології та мистецтвознавства. Ось деякі перспективи, які можна розглядати в цьому напрямі

досліджень: 1. Глибше розуміння впливу відеомистецтва на формування культурної ідентичності - дослідження різноманітних аспектів відеомистецтва може допомогти розкрити, які елементи впливають на формування культурних цінностей, традицій та ідентичності в різних культурних групах. 2. Аналіз культурних та соціальних патернів відтворення у відеомистецтві - дослідження того, які культурні та соціальні патерни відтворюються та утверджуються у відеотворах, може розкрити сутність культурного коду та його вплив на глибинні процеси в суспільстві. 3. Роль відеомистецтва у формуванні міжкультурного спілкування - вивчення ролі відеомистецтва в міжкультурному спілкуванні може допомогти розуміти, які культурні елементи та цінності передаються через мистецькі твори та впливають на взаєморозуміння між різними культурами. 4. Аналіз культурного розмаїття відеомистецтва - вивчення різноманітних культурних контекстів у відеомистецтві може допомогти розкрити, як різні культури використовують мистецтво для вираження своїх унікальних цінностей, традицій та ідентичності. Отже, подальше вивчення культурного коду відеомистецтва відкриває широкі можливості для розуміння культурних процесів та динаміки сучасного суспільства, а також для розвитку мистецтва та культурології в цілому.

Бібліографічний список

- Гнатюк, С.Л., 2010. Національні медіа як чинник формування сучасної української ідентичності та консолідації суспільства. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія*, 2, с. 150–155.
- Кислюк, К.В., 2021. Особливості репрезентації української ідентичності в соціальному медіа «ТікТок». *Культура України*. [online] Доступно: <<http://195.20.96.242:5028/khkdk-xmlui/bitstream/handle/123456789/1591/%D0%9A%D>>
- Кравченко, О.В., 2010. Національний культурний простір як ідентифікаційна. *Вісник Харківської державної академії культури* [online], 31, с. 4-11. Доступно: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/hak_2010_31_1>.
- Кузнєцова, Т., 2008. Транслявання національної культури сучасними ЗМІ: основні тенденції та перспективи. [online] Доступно: <http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vdpu/Soc_komun/2008_1/12.html>.
- Сосюр, Ф. де., 1998. *Курс загальної лінгвістики*. Переклад. з французької. А. Корнійчук, К. Тищенко. К.: Основи.
- Фуко, М., 2003. *Археологія знання*. К.: Основи.
- Carbaugh, D., 2007. Cultural discourse analysis: communication practices and intercultural encounters. *Journal of Intercultural Communication Research*, 36(3), p. 167-182. DOI: <<https://doi.org/10.1080/17475750701737090>>
- Cassirer, E., 1929. *The philosophy of symbolic forms. Vol. 2: Mythical Thought* Available at: <<https://www.routledge.com/The-Philosophy-of-Symbolic-Forms-Volume-2-Mythical-Thinking/Cassirer/p/book/9781138907201>>
- Cassirer, E., 1944. *An Essay on Man: An introduction to a philosophy of human culture*. [online] Available at: <https://monoskop.org/images/1/11/Cassirer_Ernst_An_essay_on_man_An_introduction_1944.pdf>
- Chen, C., Gotti, G. and Kang, T., 2018. Corporate codes of ethics, national culture, and earnings discretion: international evidence. *J Bus Ethics*, 151, p. 141-163. DOI: <<https://doi.org/10.1007/s10551-016-3210-y>>
- Cobley, P., 2016. Codes and Interpretation in Nature and Culture. In: *Cultural Implications of Biosemiotics*. Biosemiotics, 15. Springer, Dordrecht. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-94-024-0858-4_6>

[illegible]

65

N. Prykhodko

VIDEO ART AS A TECHNOLOGY OF GEOCULTURAL POSITIONING OF UKRAINIANS (AXIOLOGICAL-NORMATIVE ANALYSIS)

The research further explores the intricate dynamics of Ukrainian video art, acknowledging its multifaceted role in shaping and reflecting the cultural landscape of the nation. By identifying key directions and styles, the article not only offers a comprehensive overview of the artistic expressions within the medium but also contributes to a deeper understanding of how video art intertwines with the broader cultural narrative of Ukraine. The normative content provided on the stylistic cohorts of video art becomes a crucial framework for evaluating and appreciating the diversity of creative expressions. The emphasis on Ukraine's cultural macro-identity underscores the significance of video art as a potent means of cultural representation, transcending traditional boundaries and fostering a sense of shared identity among its audience. The study's meticulous examination of thematic intentions within various trends and styles in Ukrainian video art sheds light on the nuanced ways in which cultural codes are transmitted and interpreted in society. This not only enriches the appreciation of the art form but also provides a valuable resource for scholars and enthusiasts interested in understanding the complexities of Ukrainian culture.

The construction of a cultural-historical and axiological-normative model positions Ukrainian video art as a unique axiosphere – a realm where cultural values, historical narratives, and normative frameworks converge. As a tool for transmitting cultural identity and codes, video art emerges as a dynamic force, capable of influencing societal perspectives and contributing to the ongoing dialogue about Ukraine's place in the global cultural landscape.

The cultural aspect of the research goes beyond a mere analysis of art; it becomes a lens through which the role of Ukrainian video art in geocultural positioning is explored. The article emphasizes the pivotal role video art plays in articulating Ukrainian perspectives, values, and the intricacies of the national character. It becomes a mirror reflecting the social-historical scenarios of the nation, fostering a deeper connection between the art form and the collective consciousness of the Ukrainian people.

In addressing the contradiction between the necessity for cultural reflection on video art's independence period and the lack of corresponding analytical-comparative studies, the research calls attention to a potential gap in scholarship. It invites further exploration and comparative analysis, encouraging scholars to delve into the structural intricacies of video art compositions during this critical period of Ukraine's history. Ultimately, the article not only contributes to the historiography of Ukrainian video art but also serves as a catalyst for future research, prompting a more profound examination of the cultural, historical, and societal dimensions embedded within the captivating realm of Ukrainian video art.

Key words: audiovisual art, mass media, cultural code, audio-visual representations, axiosphere.